

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทาง การดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอด นานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดการวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงย้ำ แนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในทางการเมืองของไทย ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีบทบาทสำคัญในสังคมไทย “ กษัตริย์นักพัฒนา ” ซึ่งส่งผลต่อการเติบโตของอุตสาหกรรมและถูกต่อยอดโดยสถาบันทางสังคมต่างๆ เช่น สถาบันการศึกษา หน่วยงานราชการ สื่อมวลชน ฯลฯ ส่งผลให้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีบทบาทต่อการกำหนดอุดมการณ์การพัฒนาประเทศและการพยายามตีความ เพื่อสร้างความชอบธรรมในการพัฒนาในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ได้อัญเชิญ “ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ” มาเป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศควบคู่ไปกับกระบวนการทัศน์ การพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “ คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา ” (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10, 2549 : ฐ)

หลักการและความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวด 1 มาตรา 6 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นองค์กรหลักในการจัดและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึง มีคุณธรรมนำความรู้ ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและมีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียนตามมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริตมาตรฐานที่ 10 ครูสามารถจัดการเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานการบริหารและการจัดการมาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมมีภาวะผู้นำและมีความสามารถในการบริหารการศึกษา

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการปี พ.ศ. 2550-2551 ได้นำนโยบายด้านสังคมโดยเฉพาะ ด้านการศึกษาที่มีการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐาน การศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาค้นโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานกำหนดเป็นนโยบายและเป้าหมาย ข้อที่ 1 เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี ตามวิถีประชาธิปไตย พัฒนาค้นโดยใช้คุณธรรม เป็นพื้นฐานของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และสถาบันการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังค่านิยมในการนำ คุณธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2541 : 1)

อุดมการณ์สำคัญของการจัดการศึกษา คือ การให้มีการศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคม บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรมและวัฒนธรรมเป็นการศึกษาตลอดชีวิตเพื่อคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้าง พื้นฐานที่ดีในวัยเด็กปลูกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาทักษะสังคมเป็นปัจจัยสำคัญ ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนสามารถพึ่งพาตนเองและพึ่งพาซึ่งกันและกัน สามารถแข่งขันในระดับ นานาชาติ จะเห็นได้ว่ารัฐบาลเน้นการส่งเสริม เรื่องคุณธรรมเป็นนโยบายหลัก ด้านสังคม เพราะหากไม่ ส่งเสริมเรื่องคุณธรรมสังคมคงจะเลวร้ายขึ้น ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการจึงมีแผนยุทธศาสตร์และมี แผนปฏิบัติงาน โครงการคุณธรรมนำความรู้ โดยกำหนดยุทธศาสตร์พื้นฐาน 8 ประการ ที่ควรเร่งรัด คือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ และให้การศึกษอบรรณเพื่อยึดเป็นการประพฤติ ปฏิบัติตนในช่วงที่เด็กและเยาวชนอยู่ในสถานศึกษาแต่ละโรงเรียนจำเป็นต้องสร้าง วัฒนธรรมคุณธรรมโดย ใช้โรงเรียนเป็นฐานในการสร้างเครือข่าย ครอบครัวและชุมชน จากสภาพการณ์ในปัจจุบันปัญหาที่เกิด เนื่องจาก เยาวชนขาดคุณธรรมพื้นฐาน สถานศึกษาจึงควรหันมาให้ความสนใจและสนับสนุนอย่างจริงจังใน หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นในเรื่องของคุณธรรมซึ่งเป็นปัญหาเบื้องต้นในการพัฒนาคน การศึกษายุคใหม่มุ่งเน้นให้คุณธรรมนำความรู้เป็นสิ่งสำคัญ

การดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2552 มีสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ประเมินเป็นสถานศึกษาด้านแบบดีเด่นที่สามารถนำหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและบริหารจัดการที่เหมาะสม 135 แห่ง จากโรงเรียนที่ขอรับการประเมิน 385 แห่งจากเดิมตั้งเป้าไว้ 80 แห่ง โดยเกณฑ์ประเมินความสำเร็จ มี 4 ด้านพบว่า สถานศึกษาเข้มแข็งในการบริหารจัดการสถานศึกษามากที่สุด รองลงมาเป็นการ

พัฒนาบุคลากรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ (จรววยพร ธรณินทร์, 2552)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ตระหนัก ที่จะต้องพัฒนา นักเรียน เยาวชน บุคลากรในความรับผิดชอบให้มีความรู้สามารถนำ หลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไป ประยุกต์ใช้ในเกิดผลในทางปฏิบัติกับตนเอง ครอบครัวสังคมและประเทศชาติ โดยกำหนด เป้าหมายให้โรงเรียนทุกโรงเรียนจัดกิจกรรมการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการงาน พื้นฐานอาชีพ สาระสังคมและวัฒนธรรม และหรือบูรณาการในสาระกลุ่มสาระอื่น ๆ ตามความ เหมาะสมมีชิ้นงานหรือผลผลิตของโรงเรียน ที่เกิดจากจินตนาการเรียนรู้ของนักเรียนด้านเศรษฐกิจ พอเพียง จัดนิทรรศการในระดับโรงเรียนหรือเครือข่ายและเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาใน การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ ปี 2550 เป็นต้นมาโรงเรียนซึ่ง เป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติทั้งด้านการบริหารและครูผู้สอนยังขาดความเข้าใจในการบริหารงาน และการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงตลอดจนหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติใน การวัดผลประเมินผล การใช้ความรู้ความสามารถจากประสบการณ์ที่ศึกษาจากสถานศึกษาอื่นหรือ รูปแบบการศึกษาอื่น ๆเท่าที่ควรถึงแม้จะมีการประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติ การให้ความรู้ด้านปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงและการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ซึ่งมีหน้าที่ โดยตรงในการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลด้านจัดการเรียนการสอน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสงขลา เขต 2, 2550 : 6)

สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 เกี่ยวกับการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นคุณธรรมนำความรู้ตาม ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ คือ ผู้บริหารและครูมีภาระโดยตรงในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามนโยบาย ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความเข้าใจอย่างถูกต้องชัดเจนตลอดจน การวิเคราะห์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นสิ่งที่ยากและลึกซึ้ง เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการนำ แนวทางขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ ทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน จะต้องร่วมกันขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายเพื่อลดปัญหาของนักเรียนด้านพฤติกรรม คุณธรรม เช่น ด้านขาดระเบียบวินัย ไม่มีความรับผิดชอบใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยขาดเหตุผลใช้เงิน ตามใจตนเอง การเลือกรับประทานอาหารไม่มีประโยชน์ ดัดเกมออนไลน์ ขาดการต่อเนื่อง ในการ ติดตามพฤติกรรมระหว่างโรงเรียนและบ้าน ผู้ปกครองไม่มีเวลาเนื่องจากต้องทำงานหาเงินเพื่อเลี้ยงครอบครัว ตลอดจนการเรียนการสอนของครูยังขาดเทคนิควิธีการสอนและยังไม่เข้าใจ คำว่าปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงชัดเจน เอกสารประกอบการเรียนรู้มีไม่ทั่วถึง ขาดความตระหนักและไม่เห็นความสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกสาระการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ

ให้เกิดผลต่อผู้เรียนอย่างสูงสุดโดยเฉพาะ การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็ก ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา เพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเข้าใจ สามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง ฝึกการอยู่ร่วมกับผู้อื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และแบ่งปัน มีคุณธรรมนำความรู้ตามแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการดำเนินงานตามโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ตามนโยบายด้านสังคมเน้นคุณธรรมนำความรู้ นั้น มีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงาน ได้ตามเป้าหมายบรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีคุณลักษณะดีในการดำรงชีวิตในสังคมความพอเพียงตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องคุณธรรมนำความรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2, 2550 : 9)

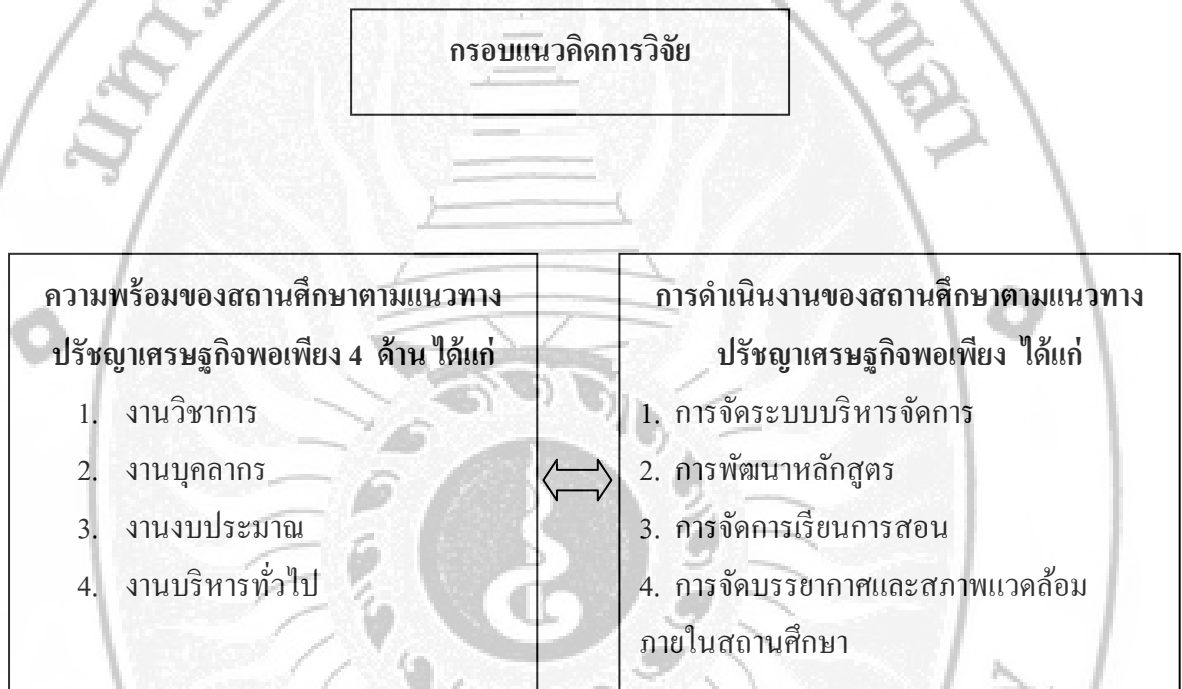
ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 2 ด้วยการศึกษาความพร้อมและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาและเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานให้เหมาะสมต่อสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพร้อมของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2
2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพร้อมและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความพร้อมและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของเนื้อหา

1.1 ความพร้อมของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณและงานบริหารทั่วไป

1.2 การดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ได้แก่ การจัดระบบบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาหรือครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายงานเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 148 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 148 โรงเรียน จำแนกเป็นอำเภอ 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอกงหรา อำเภอบางกล่ำ อำเภอกวนเนียง อำเภอรัตภูมิและอำเภอหาดใหญ่และจำแนกโรงเรียนเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ ตามจำนวนขนาดของโรงเรียน ดังนี้

1) โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวน	49	โรงเรียน
2) โรงเรียนขนาดกลาง	จำนวน	80	โรงเรียน
3) โรงเรียนขนาดใหญ่	จำนวน	19	โรงเรียน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนของรัฐที่ได้รับมอบหมายงานเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 103 คน พิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของสถานศึกษา ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ความพร้อมของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป

3.2 การดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2 ได้แก่ การจัดระบบบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการจัดบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความพร้อมของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง สักยภาพของสถานศึกษาหรือกระบวนการบริหารงานของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4 ด้าน คืองานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป

1.1 งานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานวิชาการที่เกี่ยวกับแผนงาน โครงการด้านวิชาการ ส่งเสริมการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน มีกิจกรรมด้านวิชาการ การดำเนินการตามแผนงาน โครงการกิจกรรมด้านวิชาการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน การติดตามผลแผนงานหรือโครงการ และการนำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน โครงการสู่การเรียนการสอน

1.2 งานบุคลากร หมายถึง การบริหารงานบุคลากรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการ ประชุมชี้แจง เพื่อสร้างความเข้าใจหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง จัดให้มีการศึกษาดูงานกิจกรรมโรงเรียนต้นแบบ ส่งเสริมครูผู้สอนแสวงหาความรู้ จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภาระกิจตามหลักพอเพียง

1.3 งานงบประมาณ หมายถึง การบริหารงานงบประมาณตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเกี่ยวกับการ จัดตั้งงบประมาณเพื่อรองรับแผนปฏิบัติงาน การดำเนินการตามแผนงบประมาณ ติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนนำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณ เพื่อให้เกิดผลและมีประสิทธิภาพ

1.4 งานบริหารทั่วไป หมายถึง การบริหารงานบริหารทั่วไปตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการประสานสัมพันธ์กับชุมชน การจัดหาจัดทำคู่มือ เอกสารคำแนะนำในการดำเนินงาน การนิเทศติดตาม การส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ จัดนิทรรศการร่วมกันระหว่างโรงเรียน เครือข่ายและเขตพื้นที่ เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ

2. การดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ระดับการปฏิบัติงานการดำเนินงานในลักษณะต่าง ๆ ของสถานศึกษาด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่

2.1 การจัดระบบบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินงานในลักษณะต่าง ๆ ของสถานศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการจัดระบบบริหารจัดการภายในสถานศึกษา ปรับโครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการที่สอดคล้อง นำนโยบายแผนงานเพื่อการปฏิบัติ นิเทศติดตามผลและตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา

2.2 การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานในลักษณะต่าง ๆ ของสถานศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดประชุมบุคลากรเพื่อชี้แจงแนวทางการจัดทำหลักสูตร กำหนด

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร จัดหน่วยการเรียนรู้มุ่งเน้นพัฒนาหรือบูรณาการเนื้อหาสาระด้านเศรษฐกิจพอเพียงสอดแทรกไปใช้ในหลักสูตรสถานศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้จัดหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมคุณธรรมต่างๆ เช่นการออม การประหยัด ความขยัน และประเมินการใช้หลักสูตร เป้าหมายเพื่อให้ เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

2.3 การจัดการเรียนการสอน หมายถึงการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนในลักษณะต่างๆ ของสถานศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยจัดการเรียนการสอนบูรณาการสอดแทรกวิถีชีวิต คุณธรรมเศรษฐกิจพอเพียงทุกสาระเนื้อหาสาระที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสอดคล้องกับวิถีชีวิตพอเพียงของผู้เรียนเน้น จัดกิจกรรมการนำคุณธรรมไปใช้ในชีวิตรประจำวัน พัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์เน้น กิจกรรมการทดลองและการนำไปใช้ในการปฏิบัติจริง ประเมินผลผู้เรียน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

2.4 การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาเกี่ยวกับ การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในลักษณะต่างๆ ของสถานศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษาเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม

3. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ การปลูกฝังค่านิยมด้านคุณธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. สถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของรัฐในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2551

5. สำนักงานเขตพื้นที่ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมดูแลสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนของรัฐ

6. ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่เป็นผู้รับผิดชอบกิจกรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2 ประจำปีการศึกษา 2551

7. ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง การกำหนดจำนวนนักเรียน แบ่งตามเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

7.1 ขนาดเล็ก นักเรียน 120 คนลงมา

7.2 ขนาดกลาง นักเรียน 121 - 600 คนลงมา

7.3 ขนาดใหญ่ นักเรียน 601 - 1,500 คนลงมา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษาและ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2
2. เป็นแนวทางในการปรับใช้เพื่อ กำหนดกิจกรรมตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เหมาะสมต่อสถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ต่อไป

